

SABOTÁŽ^v

dva příběhy
ze spodních
pater nebe

Roman Sovák

Roman Sovák

narozen 10. 1. 1962

Bojkovice nedaleko Uherského Hradiště jsou místem, kde se potkávají oba dva příběhy ze spodních pater nebe. Výbuch muničního skladu, který iniciují americký a rusínský parašutista, nás vrací do období druhé světové války; příběh autorovy první lásky naopak hluboko do osmdesátých let.

Jak dopadne největší sabotáž období protektorátu, výhružky StB, zamilovaný moravský čundr či vynucená emigrace z pohledu autora na počátku 21. století? Čtete!

Od brněnského autora žijícího v Praze Romana Sováka si můžete vychutnat i generační výpověď tehdejšího čtyřicátníka *Centimetr od tvých rtů* (Dauphin 2006) nebo román o současných a minulých vztazích dvou bývalých spolužáků *Zastílejte růžového medvěda* (Kniha Zlín 2009).

© Roman Sovák

SABOTÁŽ

dva příběhy ze spodních pater nebe

Roman Sovák

SABOTÁŽ

dva příběhy ze spodních pater nebe

work in progress 2013

© **Autor:** Roman Sovák
© **Fotografie:** Petr Nikl
© **Design:** work in progress
© **Redakce:** Jaroslav Kestřánek

ISBN 978-80-905476-6-7

I.

Dámě po mém boku to šlape nejen v kopcích, ale i v hlavě napěchované po maturitě z dějepisu znalostmi o minulosti lidstva víc než moje špajzka polívkami v sáčku. Tak proč nic na můj historický exkurz neříká. Opravdu od ní nemůžu očekávat alespoň mírně uznalou reakci za to, jaké zajímavosti jí na místě té události sypu z rukávu? Když jsem jí to navíc už kdysi rozvykládal a nedokončil?

Tehdy jsme spolu *něco měli*, ale nedala mi čas. Láskyplně mi podminovala srdce a vyhodila do vzduchu stejně, jako to dopadlo s těmi muničními sklady pod námi.

No nic, makáme do svahu dál.

„Už jenom ten fakt, Petro,“ nevydržím mlčet dlouho, „že to tady za války provedli cizinci Vasiljev Nikolajevič Gregorovič a Wilibald Filster. Jak se asi tehdy dali dohromady? Šli na to společně už předem, nebo se snad nějakou náhodou potkali až tady? A jak to, že je tu Němci okamžitě nepopadli za klogy, když to tady měli kvůli tý zbrojovce celý dokonale obšancovaný! Bojkovice přece nejsou žádná anonymní Praha.“

Odezva – nula. A to jsem ji už ani nutně nečekal uznalou.

Za poslední dva kilometry jsem jí toho řekl spoustu: že se to stalo přesně rok před koncem války, že se to událo dole v areálu bojkovických Chemických a zbrojních závodů, že to bylo vyhození muničních objektů číslo sto jedna až sto pět. Že šlo o největší sabotáž na území protektorátu.

Jako bych mluvil do dubu.

Přidal jsem i detaily z tehdejšího hlášení bojkovické četnické stanice – podané navíc s vervou muže, který si po třiceti letech vzpo-

mněl, jak mu tehdy po té náhlé likvidaci milostného vztahu bylo. Mluvil jsem o válečné sabotáži, ale v každém slově byl kousek mého kdysi tak dokonale rozmetaného srdce tou její sabotáží.

V 15.45 hodin nastal ve zbrojovce v Bojkovicích první výbuch ve skladištistřeliva... Následovaly další... Strašný zmatek nastal... Ustrašené obyvatelstvo utíkalo do polí s dětmi, aby zachránili holý život. Celé městečko bylo zahaleno kouřem... Stále a stále pokračovaly výbuchy jednotlivých nášlapných min a granátů, které byly při výbuchu skladů po okolí zbrojovky rozmetány a teprve postupně vybuchovaly.

Do Bojkovic se sjelo na 30 hasičských sborů, však nemohly k hašení přikročiti, ježto hořící objekty a vybuchující střely se nedaly vodou hasiti... K večeru přijelo do zbrojovky německé vojsko vyzbrojené kulomety a konalo prohlídky. Každý musel být doma, na ulice se nesmělo vycházeti... Do celkového zmatku zazněl hukot leteckých motorů. Letadla létala úplně nízko nad střechami obydlení a prohledávala okolní lesy a pole, protože vznikla domněnka, že výbuchy jsou dílem partyzánů, kteří jsou prý v okolí Bojkovic... Výbuchy střel opakovaly se neustále až do druhého dne odpoledne.

Před Petrou to samozřejmě nebylo tak přesné; díry v paměti jsem látal fantaziemi, které nemohly předčít tu syrovou realitu policejní svodky. Ale zato jsem jí přidal: „A to není všechno. Paniku dovršili strachem zdivočelí plemenní býci z výstavy hospodářských zvířat, která se v Bojkovicích právě konala. Při pobíhání ulicema otrkali ne jeden pomalejš a nedostatečně úskočnej zadek.“

Pokračuje v mlčení, jako kdyby si uřezala jazyk.

Nakonec mi dech umožní připojit, jaký je zázrak, že si exploze takového kalibru vyžádaly pouze patero obětí, jenom z řad vojáků, a to až při odklizení nevybuchlé munice. A že díky tomuto zázraku – a díky ještě mnohem většímu, který následoval, totiž že to tady i přes rozkaz krvavého psa Karla Hermanna Franka, který se sem osobně dostavil, nakonec nedopadlo přesně jako v Lidicích – že tehdy díky těmto zázrakům přežila moje babička, můj dědeček i má šestiletá matka, kteří tehdy v Bojkovicích vzdor neblahým okupačním poměrům sdíleli svoji náklonnost jeden pro druhého.

„Čímž nebesa připravila půdu,“ zaslechnu ještě sám sebe, jak se z posledního zbytku svých turistických sil snažím překlopit marnou osvětu alespoň v jakýsi druh smutného laškování, „abych se mohl později narodit já a oblažoval tě kdysi dávno i dnes svou milou přítomností.“

A šmytec. Dál si dáma šlape sama.

Ale Petra se zastaví taky, otočí se ke mně a konečně spustí: „A to mi po všech těch letech, co jsme se neviděli, musíš opravdu vykládat právě o tomhle? To mi nemůžeš říct, jak mi to sluší nebo jak bylo hezký, co jsme spolu prožili?“

Zničeně sebou švihnu na zadek a hledím dolů. Za chvilku mám před očima ty ohňové petardy, a přestože to není pro hustá oblaka kouře, zviřeného prachu a dlouhých let ani trochu možné, stejně tam pod sebou naprosto zřetelně vidím ty dezorientované býky i ty vyděšené obyvatele, jak v nesmírné hrůze prchají z Bojkovic do polí. A mezi nimi naprosto jasně rozeznávám svou babičku a svého dědečka a svoji malou maminku... s pevně spletým, v běhu divoce poskakujícím copem... kteří se stejně urputně jako každý jiný snaží v co nejkratším čase T přemístit co nejdál od bodu E – pekelného epicentra.

A taky ty dva tam vidím. Ty mezinárodní šampiony, kteří to mají na svědomí. Na útěku z města teď stoupají přímo ke mně s Petrou a mně se to vůbec nechce líbit.

Seznámili jsme se sedmatřicet let po té velké válečné sabotáži jedné brněnské noci na konci května 1981. Vracel jsem se z posledního středoškolského večírku domů a klimbal v tramvaji. Probralo mě prudké brzdění, vytřeštil jsem oči – a uviděl na tyči u sedadla před svým nosem Petřinu ruku. Kdy se do nacpaného vozu vmáčkla a jak dlouho nade mnou už plovávala, neměl jsem tušení.

Jakmile můj probouzející se zvědavostí vedený pohled doputoval po ruce a nenápadné odbočce přes šikovou hruď až k jejím rtům, vyklouzl z nich směrem ke mně dotaz, za kolik jsem odmaturoval. To mě definitivně štouchlo zpátky do života – jak to mohla vědět, oblek jsem si na flám nebral.

„Proč myslíš, že jsem dělal maturitu?“

„Vypadáš na to... Za čtyři?“

„Proč myslíš?“

„Proč to zamlouváš!“

Díky neskutečné šňůře šťastných okolností jsem dopoledne opravdu odmaturoval za čtyři – ze čtyř předmětů za jedna... Zdráhal jsem se to však připustit.

Můj zrak už se zalíbením prodlel na jejím hezkém obličejí (Nacházel se nadto pod korunou graciézních, lehce zkadeřených vlasů v barvě tmavého medu snášejících se jí mnohem víc než jen s bezmála malebným půvabem až do půli zad pyšnicích se – jak jsem si, když se poněkud pootočila, také velmi dobře povšiml – koketně odstávajícími lopatkami upomínajícími mi jakási drobná, rozkošná

Můj zrak už se zalíbením prodlel na jejím hezkém obličejí...

madla... jenom ji za ně popadnout!) a napadlo mě, že u takového kvítka, které v nočních tramvajích samo od sebe oslovuje podnapilé zhýralce, bych měl určitě víc nadějí s pořádnou chlapáckou maturitou za šestnáct, anebo kdybych se jí rovnou mohl pochlubit, že mě čeká reparát. Jenomže dobře zalhat byla jaktěživo moje slabina.

„Takže fakt šprt. Já jsem to včera dala za osum. Jedničku mám jenom z dějáku, vyválčila jsem ji Napoleonem a bitvou u Slavkova.“

Požehnaná léta, v nichž podobná konverzace dostačuje, aby se urodil vztah. Že tomu tak bylo i v našem případě, lze usuzovat z rychle se odvíjejícího klubka událostí na konečné, kde jsme vystoupili.

Zatímco já jsem se ještě pokoušel o jakýsi vtip, přiložila mi na pusu ukazováček na znamení, že co bylo nutné, aby zaznělo před prvním vzájemným ohledáním našich rtů, je už za námi. Pochopil jsem, ale měl jsem o těchto věcech vlastní představy: konkrétně mi připadlo nevychované líbat, co jsem dosud nepohladil. Když jsem to vzápětí napravoval, přeskakovala mezi mou dlaní a medovým vlasopádem jedna jiskra za druhou, až se pozdní chodci otáčeli, jestli náhodou netře trolej o trolej, nedej bože o koleje. Bez ohledu na ně a na cokoli jsem jí olízl a něžně okousal ten její na sobě stále přiložený prst. Odměnou mi bylo tichounké dívčí zavržení se spodním tónem nedočkavosti.

Pustil jsem se do toho. Z podstaty věci plyne, že při ohledávání rtů se sotva mohly neohledat taky naše jazyky, a když k tomu nakonec ještě přičtu –

Po takové době jen sedimenty sentimentu, bahno banalit! Už jsem z něj uplálal dost, a tak jako rozloučení s naším seznamováním v oné květnové noci na počátku osmdesátých let minulého století raději zařadím facku, jíž mě Petra naprosto nesentimentálně upozor-

nila, že i když se noc vyvíjí pozoruhodně, zdaleka ne všechno v ní podlehne režimu ohledávání.

Byla v těch dalších několika týdnech, které nám byly dány, tolik něžná. A dnes je už dlouhé roky mrtvá.

Tu, co mě po mém boku doprovází na kopec nad Bojkovicemi, by patřiční specialisté nejspíš označili za výplod mysli, která se nechce smířit s pravým stavem věcí. Nastudovali spoustu odborné literatury a setkali se s mnohými případy, aby mi navíc uměli pohotově přisoudit diagnózu. Neberu jim to, každý má právo na svůj názor.

„Jsem jenom funkcí tvýho mozku,“ shrnula to za ně dokonce sama Petra.

Nejsem takový blázen, abych nevěděl, že ji už před víc než čtvrt stoletím opravdu zpopelnili, ale nemyslím, že je jenom výplodem mé hlavy. Vždyť kdykoli jsem se s ní po té tragédii, která ukončila její předmětnou existenci, viděl, číslo z ní tolik dívčí energie, měla úplně jiný pohled na věci než já, mluvila výhradně svým způsobem těla a řeči. Byla plná sebe, nikoli mě.

Ať je z jakéhokoli těsta, začal jsem brát ty její návštěvy jako fakt. Přicházela za mnou nečekaně.

Ale dnes je to trochu jiné: snažil jsem se ji přivolat sám výběrem místa. Už jsme v Bojkovicích kdysi byli a bylo to pro nás oba *velmi* důležité. Ne před maturitní komisí, to až tady s ní pukla kukla mého dětství a tady ona zároveň měla největší šanci se přede mnou otevřít a nic netajit. Předhodil jsem jí Bojkovice jako vějičku a čekal, jestli mi na ni sedne, jestli se dostaví.

A stejně mě zase překvapila – že si jako místo našeho setkání vybere zrovna bufet, by mě ani ve snu nenapadlo.

Vybíral jsem si v něm po náročném mnohahodinovém přesunu z Prahy sem do matčina rodného města, čím potěšit jazyk a nerozzlobit žaludek, když ke mně nenápadně přistoupila a přimkla mi zezadu na oči svoje dlaně.

„Ale ne!“ poskočilo mi srdce radostí. „Jak se vede?“ Zavtipkovala, že ještě stejněji než naposledy, zato já že jsem nějak *zmoudřel*.

Otočil jsem se a zase jednou si vychutnával oči, při jejichž tvorbě se příroda dotkla mezi přiměřenosti – obrovské čokoládové.

Napadlo mě, kolikrát jsme na sebe kdysi, když ještě o ní nemohli žádní specialisté pochybovat, takto, i z ještě větší blízkosti hledávali. Co všechno jsme si přitom mlčky sdělovali. Naposledy si to pamatuji přesně: Ať tato chvíle nikdy neskončí! (Anebo jsem to telepaticky vysílal pouze já?) Jenže osudem všeho je pád do propasti nenávratna a aktuálně jsem stál před úkolem svrhnout do ní nějakou odpověď vyartikulovanou hezky nahlas.

„Ha-Ha-Ha. *Zmoudřel*? Zestárnul, Petříčko. To máš jistě na mysli.“

„Neříkej mi Petříčko! Zestárnul, ale gratuluju: mohls vypadat i hůř.“

„Tys uměla vždycky potěšit! Víš co? Přijel jsem si sem povyrazit do kopců. Přidej se a pokecáme.“

„Proto jsem přece tady. Nevláčela jsem se za tebou, abych tě viděla patnáct vteřin.“

Ukázal jsem prodavače na nejbližší bagetu a už jsme si to hrnuli ven. A tam, na chodníku, jsme před těmi několika týdny s Petrou zvedli kotvy a vypluli vstříc zvlněné krajině, stejnou cestou jako tenkrát na našem dávném výletě, jenom přesně opačným směrem. V jaké zvláštní symbióze se zde prolínaly roky 1944, 1981 a 2011, mrtví a živí!

Ať už je z jakéhokoli světa, po těch třiceti letech nám spolu bylo zase hezky. Mohli jsme se rychle dostat k velmi příjemnému vzpomínání. Ale já začnu o událostech z toho posledního kompletního válečného roku, a vlastně ani pořádně nevím proč.

Když jí přiblížím tu tehdejší sabotáž, vyprovokuje to snad Petru, aby se sama vrátila k té druhé, již v tom roce brutálních husákovských vražd – z nichž ta bratislavská se nás tak fatálně dotkla – spáchala na mém srdci ona a přesně tady to svým mlčením dovršila?

Na tom kopci, kde jsem sebou zničeně švihl na zadek a zahleděl se dolů na ohňové petardy, dezorientované býky a vyděšené obyvatele včetně mé babičky, dědečka a malé maminky, si za mnou nakonec přisedne. Od té doby sledujeme, jak se k nám ten diverzantský tandem na útěku od své prácičky v podobě stále a stále explodujících muničních skladů bojkovické zbrojovky přibližuje a přibližuje.

Položí mi dlaň na stehno. Žádná erotika, ani o to nestojím. Jestli to vůbec něco znamená, tak tu nejdecentnější omluvu za to, jak se tehdy rozhodla. Ale spíš si na mě svou ruku jenom odložila a já si to s tím omlouváním namlouvám.

„Víš dobře,“ začne nakonec, „že až sem Gregorovič a Filster dorazí –“
Rychle jí kladu na rty ukazováček.

Vím, co chce říct, ale mnohem raději bych slyšel, že když někdo o něco vytrvale stojí, tak se to i přes totálně rozeštelovaná kolečka osudu nakonec může posunout kamkoli.

Ano, chci to posunout. I dnes, když už je Petra zase pryč a já to po pár týdnech od toho našeho posledního, druhého bělokarpatského pobytu sepisuji v pohodlí domova pár kroků od špajzky plné polívek instantních stejně, jako jsou už dlouho všechny moje dny a roky (obojí kupodivu působí na můj žaludek tak blahodárně). I když to není pro hustá oblaka let a nemilosrdné bouřky událostí možné. I přesto, že mi rozum velí nechat to být a věnovat se milosrdným přízemním starostem, při nichž se tak hezky zapomíná. I když se to může posunout už jenom v mém srdci.

Kdysi mi ho láskyplně podminovala a vyhodila do vzduchu. Strávil jsem spoustu času snahou to pochopit, dokonce jsem povídání o ní už jednou rozepsal, ale bylo to tehdy ještě příliš brzy. Později jsem zjistil, že mezi dvěma lidmi se některé věci prostě stanou, aniž by bylo možné jednoznačně zabořit prstem do viníka. Ale něco si o tom každý z těch dvou myslí a já nejsem žádná výjimka.

Objevil jsem paralelu: tu válečnou sabotáž. Nedokonalou, samozřejmě, ale zvláštní přinejmenším tím, že se udála přesně na tomtéž místě, v rodišti mé matky. Málem jsem se kvůli sabotáži bojkovických muničních skladů nenarodil a vyhnul se tak té Petříně... Ušetřil bych si špatnou zkušenost, ale to by byla škoda života. A přesto, jak to tehdy dopadlo, je mi líto, že ten její trval tak krátce.

Tak nevím – jak skončit, aby to byl zároveň začátek? Snad tím, že podstatou každé sabotáže je princip utajení.

II.

Nadechne se a skočí do promrzlé noční hlubiny. Po chvilce se nad ním objeví obrovitý klobouk a pád zpomalí prudké trhnutí.

Zatímco stroj, který ho sem přes frontu dostal, se namáhavě škrábe nahoru a v životadárném oblouku nabírá kurs zpátky ke svým, nad Němci okupovaném území visí podsaditý, ne příliš vysoký mladý muž. Má vysedlé lícní kosti, které jeho pohublému obličejí zdálky nespravedlivě podsouvají kontury dobře krmeného byrokrata. Zblízka mu pod černočerným obočím těkají stejně černočerné oči, od nich se spouští zešíroka nabraný nos. V kontrastu s tím by se náhodnému pozorovateli nejspíš jeho rty jevily až žensky jemné a citlivé.

Ale jaký náhodný pozorovatel koncem dubna 1944 kousek od státní hranice mezi protektorátem a Slovenskem stovky metrů nad zemí? Jedině tak jeho parťák z dvojčlenného desantu, jenomže ten se vrhl do větrného kotle noci už před ním.

Dokonalá čern jeho ježka v návaznosti na barvu obočí a očí sotva překvapí, možná by to však svedla hustá úroda bodlin, které by mu mohl závidět i zátěžový koberec.

„Nechceš si se mnou, Vasilku, vyměnit hlavu?“ říkávala mu Sofie, když si o ty štětiny láskyplně dřela dlaň. „Ani ne,“ odpovídal, „já bych kartáč na boty líbat nemohl.“

Jeho podsaditost není nic než dobře propracovaná masa svaloviny, jeho kůže je křížem krážem rozrytá jizvami. V akcích to už třikrát škaredě odsákal, ale má snad devět životů. Nebo aspoň ještě jeden, jak doufají ti, kteří ho do moravských Karpat s bojovým druhem Dmitrijem na jejich ultratajnou misi vyslali... Vlastně stačí půl

– jenom aby se dostal, kam má, a splnil si svoje! Pak ho třeba vem čert.

Na počátku se na Vasila usměje štěstí, že ho nebesa nenamanévrují před nepřátelské lafy nebo na strom. Další minuty jsou už dokonale v jeho režii: do hodiny v blízkém lese zahrabe padák a všechno, co by ho mohlo už na první pohled prozradit. Stopy práce zamaskuje větvemi. Na sobě má nenápadné, tuctové šaty. Pokusí se ve tmě trochu zorientovat a začne se poohlížet, kam tak mohl v té větrné nepřízni dopadnout Dmitrij.

Tři týdny před Vasilem a dobrých pár set kilometrů daleko se na zem snesl jiný parašutista. Vlastně se jich tam z neovladatelného amerického bombardéru vysypalo rovnou devět – Andrew je jeden z nich. Mrazivý, i když posledními slunečními paprsky polechtávaný podvečer na začátku dubna na obzoru hyzdily po sobě střelící letadla a mohutná mračna ohňové bouře rozpoutané ve vzdáleném městě spojeneckými bombami.

Andrew se po úspěšném seskoku sešel s kapitánem a druhým pilotem, ostatní z posádky dopadli kamsi mimo jejich dohled. Byli od hlavy k patě obalení jinovatkou, ale měli úplně jiné starosti, než si stěžovat na zimu. Naházeli do očí bijící záchranné vesty a padáky do nejbližšího křoviska a sami se vyrazili zašít do prvního pořádného remízku, aby se dohodli na dalším postupu... Snad si jich nikdo nevšiml.

Na některém z Hitlerem okupovaných území by to mohli risknout a pokusit se hledat pomoc u domorodých obyvatel, aby je na nějakou dobu ukryli. Ale tady není ani Holandsko ani Belgie ani protektorát, tady je krvácející srdce třetí říše. Stupňující se plošná letecká ofenzíva na německá města přináší nebetyčnou nenávist vůči spojencům

a lynčování sestřelených letců civilním obyvatelstvem není výjimkou. Nezabírá ani předem pečlivě nacvičená věta *Nejsem z bombardéru* – snad že ji do kvapné lidové popravky nestihnou opakovat stokrát, jak to pro přerod lži v pravdu požaduje proslulý místní rodák Goebbels.

Američané o excesech spáchaných na britských i svých kolezích vědí a je jim jasné, na koho se tady můžou spolehnout: jenom sami na sebe. Chtějí zpátky ke svým, ale přes frontu by to nezkusil ani vyložený blázen. Tak přes Švýcarsko? Kde se vlastně přesně nacházejí? Probrali mapu. Budou si někde muset opatřit civilní šaty, ale nejdřív si musí počkat na noc, aby se vůbec odtud mohli někam pohnout.

Jenže řeči se vedou a věci často nabírají vlastní směr.

„Čekali jsme asi tak čtyřicet minut. Pak jsme uviděli, jak k nám jde několik mužů. Mohli jsme se pokusit utéct, ale nemělo to cenu. Vzdali jsme se dobrovolně,” zdůraznil později během výslechu Andrew. Dostali je do hodiny.

Ráno k nim na vojenskou stanici přivezli i zbylou šestici jejich posádky, nikomu se útek nepodařil; dva navíc byli už z letadla zranění. Zajali je vojáci, kteří brzo po pádu objevili ohořelé trosky letadla a prohledávali široké okolí i přes noc. Do původního počtu jim tak scházel jenom zadní střelec, jehož pozemský čas vypršel ve spodních patrech nebe ve stroji proděravěném skrz naskrz dvacetimilimetrovými kanony německých stíhaček.

Opoledne je zavezli na velitelství do vzdáleného města proměněného na mnoha místech v ruiny. Andrew se s ostatními choulil na nákladáku a sledoval odstraňování následků náletu, které se zdálo být pro rozsah katastrofy stejně nemožné jako vdechnutí života přenášeným mrtvolám. Kdo si převážených Američanů na korbě všiml, ten na ně zatínal pěsti.

Teprve teď si opravdu uvědomili, jak moc bylo dobře, že je dopadli vojáci, že jim nevyšel pokus o útěk, při kterém by se možná dostali do rukou těm bez uniforem. Říkali si snad po chlapácku v remízku, že se můžou spolehnout jen sami na sebe? Najednou mají mocného spojence, ženevskou úmluvu o zacházení s válečnými zajatci.

V pobořeném městě je čekal ještě jeden a důkladnější výslech. A po něm bezesná noc v posádkovém vězení, odkud nazítří začala jejich pouť po zajateckých lágrech... S výjimkou obou zraněných, kteří strávili ještě dva dny v korektní péči nemocnice, kterou jejich včerejší vzdušná návštěva nekorektně srovnala napůl se zemí.

Vasil sestoupil z nebe dobrovolně, Andrew vyskočil z těžce poškozeného a neovladatelného letounu. Vasil pokradmu v noci, Andrew v posledních paprscích a s uvítací petardou na zemi explodujícího stroje. Vasil má bojový úkol teprve před sebou, Andrew má splněno. Jeden je Rusín, druhý Američan a zatím je nespojuje vůbec nic.

Vasil absolvoval paradesantní výcvik s diverzním kurzem, hodinami průmyslové sabotáže a dalšími předměty, za jejichž ovládání by ho v každé rozumné době izolovali od ostatních na kilometry daleko. Ale rozumná doba neexistuje. Dokáže získávat informace a provádět rušivé akce, přepadat a lámat vaz vybraným cílům živým i neživým, budit strach a nejistotu na území nepřítele. Jeho životnost je úměrná jeho schopnosti učinit se neviditelným. Umí to znamenitě.

Umění Andrewa spočívá v pravém opaku – každého upoutat. Je takový odmalička. Před válkou ho to přivedlo až na divadelní

V pobořeném městě je čekal ještě jeden a důkladnější výslech.